

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΤΩ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΠΑΤΡΙΩΝ
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3 Δ
ΤΗΛΕΦ. 582

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΗΚΑΙΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΟΝ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

*Εκδίδονται τῇ Κυριακῇ ἐκτρεφῆς διὰ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκη, Γ. Γ. Ζαχαρίου καὶ Γ. Μ. Δαρβινοῦ ἐκδόσαστες.

Η ΕΓΚΑΡΤΕΡΗΣΙΣ

Ὁ μελετῶν τὰς σελίδας τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας ὅποτε μὲν μένει ἐκθαμβος πρὸ τῆς λάμπειας τὴν ὁποῖαν ἐκπέμπουσι τινὲς ἐξ αὐτῶν, ἄλλοτε δὲ ἀπορεῖ μὲν ὡς ὅπως, τὸ ὅποιον περιβάλλει ἄλλας, οὐδὲν τὸ ὥραϊον ὑψηλὸν μεγαλοφρονούσας. Ὁ ἐμβαθύνων ὅμως εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν σελίδων τούτων γεραίρει ἐπίσης καὶ τὴν σιωπὴν ἢ τοὺς στεναγμοὺς τῶν ὡς προδρόμων καὶ προαγγέλλουσιν τῶν μετέπειτα μεγαλουργῶν ἀπολήψεων. Διὰ τὸν φιλοσοφοῦντα ἐπὶ τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων εἶναι ἐξίσου ἀξιοθαύμαστος πρὸς τὴν ἐκτετατὴν νίκην ἢ μεγάλην ἐγκαρτέρησιν, δὲν εἶναι δὲ κατώτεροι τῶν ἡρώων οἱ μάρτυρες, οἱ θυσιασθέντες χάριν τῶν ιδεωδῶν αὐτῶν μὲ μόνην τὴν ἐλπίδα τῆς ἀπολήπτου πραγματώσεως.

Ὡς λαμπρὰν σελίδα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας χαρακτηρίζομεν οὕτω τὴν χαρακτηρισμένην σήμερον ἐραμιλλοῦς δὲ πρὸς τοὺς πρὸ διετίας ἡρώας θεωροῦμεν τοὺς μάρτυρας τῶν ἀπελάσεων καὶ διωγμῶν, τοὺς βίᾳ ἐγκαταλιπόντας βωμοὺς καὶ ἐστίας καὶ προσφεύγοντας εἰς τὴν μητρικὴν ἀγκάλην. Εἶναι καὶ οὗτοι πρόδρομοι καὶ προαγγελοὶ ἡμερῶν λαμπρῶν, εὐγενῆ θύματα ιδέας, ἧς ἐν εὐτυχῇ πραγμάτων ἄλλοι ἴσως πέπρωται νὰ καρπωθῶσιν.

Μέχρις οὗτο συμπληρωθῇ τὸ ἔργον, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν προγραμματικὴν ἐκφράσιν τοῦ Βασιλέως «δὲν ἐτελεί» αἱ ἐθνικαὶ δοκιμασίαι θὰ διαδέχωνται τὰς ἐθνικάς μαχιάσεις, ἔπως τὴν νύκτα διαδέχεται ἡ ἡμέρα. Νῦν καὶ τώρα, ἀλλ' ἐκάστη κατ' ἄτομον δοκιμασία εἶναι τὴν φωτεινὴν διὰ τὸν φιλοσοφοῦντα παρατηρητήν. Ὁ μὲν εἶναι, ἀλλὰ θὰ παρέλθῃ ταχέως καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἱστορίας τῆς ἐπίσης θὰ σεμνύνεται καὶ ὑπερηφανεύεται τὸ Γένος, τὸ ἔχον ἐκπαλαί τὸν κλῆρον τῶν ἀνδραγαθῶν, αἵτινες εἶναι ἀνίκανοι νὰ τὸ καταποντίσουν, ὡς κεραυνῶν, αἵτινες δὲν ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ τὸ ἀποφύγουν.

Ἐγκαρτερήσωμεν ἀδελφοί. Τὰ βάσανα καὶ οἱ συγκαταρούμενοι στεναγμοὶ μας δὲν θὰ ἀπολεσθῶσιν εἰς μάτην. Ἡ ζωντανὴ ἡμῶν ἱστορία ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι τὰ ἀπαραίτητα θεμέλια πρὸς ἐδραίωσιν τοῦ μεγάλου οἰκουμενικοῦ ὅπερ ὅλοι ἐτοιμάζομεν διὰ τὴν δόξαν καὶ τὴν ἀντιμετώπιον τῶν ἀπογόνων. Τῶν τέκνων μας.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΙΟΝ

Κυριακὴ ἐννάτη

(Λουκ. 16-21)

Κείμενον.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου¹ εὐφρόνησεν ἡ χώρα καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; καὶ εἶπε· τοῦτο ποιήσω, καθεύδω μου τὰς ἀποθήκας καὶ μεζύνας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθά μου καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου. Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα² εἰς ἔτη πολλά, ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· ἄφρον, ταῦτα τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἡτοίμασας τί νῦν ἔσται; οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ³ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Ταῦτα λέγων ἐφώτει ὁ ἔχων ὅσα ἀκούειν ἀκουέτω.

Σημειώσεις.

1. Εὐφρόνησεν. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἱ. Χριστὸς ἐν τῇ παραβολῇ ταύτῃ λαμβάνει τὸν πλούσιον καὶ ἢν ἐποχὴν τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ ἔχουσιν αὐτῇ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁρᾷ νὰ λαβῇ ἐκτακτὰ μέτρα περὶ αὐτῶν, 2) Κείμενα εἰς ἔτη πολλά. Ὁ πλούσιος ἀποθήκευσε τὰς ἀποθήκας εἰς ἔτη πολλά. 3) Ὁ θησαυρίζων. Ὁ πλούσιος ἔσται ὁ πλουτῶν. 4) καὶ μὴ εἰς Θεόν πλουτῶν. καὶ μὴ συνάγων καὶ ἡσυχάζων πλούτη, ἵνα μεταχειρίζεται ταῦτα ὅπως ὁ Θεὸς θέλει, ἥτοι εἰς βίβλησιν τῶν ἐχόντων ἀνάγκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Η ΕΞΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσούς ἐπιστολῆς, κεφ. ε' 8-20.

Ἄπας ὁ βίος τῶν εἰδωλολατρῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς τῆς θεοσεβείας αὐτῶν ἐκαστούμενος εἶναι λαμπρῶς ἐκτεθειμένος ἐν ταῖς ὀλίγαις γραφαῖς τῆς αὐρῆς ἀναγινωσκόμενης περικοπῆς τῆς πρὸς Ἐφεσούς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου.

«Ἀδελφοί, ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε δοκιμάζοντες, τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. Καὶ μοι συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκαρπείοις τοῦ σώματος μάλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. Τὰ γὰρ κρυφὰ γινόμενα ὑπὲρ αὐτῶν αἰσθάνεσθαι ἐστὶ καὶ κρίνειν τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα, ὅτι τὸ φῶς πάντως φανερὸν ἐστὶν. Ἐνταῦθα ἀκριβὲς καὶ πᾶν γὰρ τὸ φανερούμεν ὡς ἐστὶ. Ἐνταῦθα ἀκριβὲς καὶ παδεικνύεται ἡ ἀπεροχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς πᾶσαν ἄλλην θεοσεβείαν. Ἡ πνευματικὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς πᾶσαν ἄλλην θεοσεβείαν. Ἡ πνευματικὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὸ ἥθημα ὡς, εἰς τὸ ὅποιον θέλει νὰ ἀναβῇ τὸν πιστὸν εἶναι πραγματικὸς καὶ ἀναμφισβήτητος παρὰ πᾶσαν ἀντιλογίαν τῶν ἀπὸ σκοποῦ ἀντιπροσώπων. Ἐνταῦθα γὰρ ὑπὲρ αὐτῶν γινόμενα ἦσαν τοιαῦτα, ὥστε καὶ ὀνομαζόμενα μόνον προκάλουν ἀσέβητος ὡς ἡ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης, τοῦ Βελίου καὶ ἄλλων.

Οὐδείς δύναται νὰ ἀρνήσῃ, βεβαίως, ὅτι καὶ ἐν ταῖς χριστιανικαῖς κοινωνίαις κατὰ πάντας τοὺς αἰῶνας ἐτελοῦντο καὶ ἀθεμιτοῦργιαι ὡς αἰσχροίτητες, ἀλλ' οὐδείς ποτε δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Χριστιανικὴ κοινωνία ἠνέχθη ταῦτα ἀδυσπλόως καὶ ὅτι ἀφῆκεν ἐποχὴν ἀδικημάτων ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα. Διὰ τοῦτο δὲ ἀκριβῶς βλέπομεν τὴν συναίσθησιν ταύτην ἐξωτερικευμένην ἐν πλήρει ὀργῇ, ὡς αἰετὶς κίνδυνος ἀναφαίνονται ὅπουδὴποτε. Τὴν συναίσθησιν ταύτην πλέον πάντως ἄλλου λαοῦ ἔχει ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὅστις εἰλικρινεῖς τὰς ἐθνικὰς αὐτοῦ συμφορὰς ἀποδίδει εἰς τὰς ἰδίαις αἰσθητικαῖς ἀμαρτίαις, εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ παράθεσιν τῶν ὁλοῶν τοῦ Θεοῦ. Τὴν τῆς περιλήψεως δὲ πρωτεύουσας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, τῆς πόλεως τῶν Κωνσταντινίων, τὴν ἔλυσιν, ὁ Ἑλληνικὸς λαός, εἰς τὰ ἑαυτοῦ κρίματα ἀποδίδει καὶ διὰ τῆς βοήθειας τοῦ μακροθύμου Θεοῦ τὴν ἀνάκτησιν αὐτῆς προσδοκᾷ. Ἡ συναίσθησις αὕτη καὶ ἡ εἰλικρινὴς ὁμολογία εἶναι τρανωτάτη διαμαρτυρία κατὰ τῆς παραδόσεως τοῦ ἡθικοῦ νόμου καὶ ἐπομένως ἐπιζήτησις κατὰ ἀνθρώπον ἡθικῆς ζωῆς, ἀμέμπτου δ' ὅσον τὸ ἐφ' ἡμῖν καὶ ἀγνοῦν συνειδήσεις. Ὑπάρχουσιν ὅμως δυστυχεῖς εἰς τὴν κοινωνίαν ἀνθρώπων, περὶ ὧν βεβαίως δὲν εὐθύνεται ἡ Χριστιανικὴ κοινωνία, ἀνθρώποι, οἵτινες οὐδέποτε ἔλειψαν οὐδὲ θὰ λείψωσιν, ὅργανα τοῦ Σατανᾶ. Οἱ ἀνθρώποι οὗτοι πᾶν αἰσχροὶ καὶ μικροὶ πρᾶττοντες οὐ μόνον δὲν αἰσχύνοινται, ἀλλὰ τοῦναντίον προσπαθοῦσι νὰ δικαιολογῶσι τὴν ἀναίσθησίαν αὐτῶν ἀπορίπτοντες πᾶσαν ἡθικὴν εὐθύνην ὡς καταβιβάζοντες τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀναίσθητοτέρων κτηνῶν. Τοὺς τοιοῦτους ἐπικουρίους οὐδὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ προσπαθῇ τις ὅπως ἐπαναφέρῃ εἰς σωφροσύνην εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ ἀποφεύγωμεν αὐτοὺς διότι πᾶσα μετ' αὐτῶν οἰσθητικὴ φύσεως συναναστροφή θὰ εἴναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ἀγνότητα καὶ θερμότητα τῶν αἰσθημάτων ἡμῶν, ἅτινα, ἀναφερόμενα πρωτίστως εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν πατρίδα ἡμῶν, δεόν νὰ εἶναι πύρινα.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ

Θέλετε δέντρ' ἀνθήσετε, θέλετε μυραβήτε,
Στὸν ἴσκιό σας δὲν κάθουμι μήτε καὶ στὴν δροσιά σας,
Μὲν καρτερῶ τὴν ἀνοιξί, τ' ὥμορφο καλοκαίρι,
Νὰ ζῶω τὸ σταλάκι μου, νὰ πάρω τὸ τρυφερό.
Νὰ βγῶ στὴς Γούρας τὰ βουνά, στὰ κλέφτικα λημέρια.

ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΝΑΙΟΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΝΤΥΠΩΣ ΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΥ

Ἡ χαριτοδότις Μοῖρα, τὴν ὁποίαν οἱ ποιηταὶ τοποθετοῦσι πρωθυστερώς παρὰ τὰ λίκνα τῶν ἐνλεκτῶν, δηλ. ὅταν αὐτοὶ μεγαλῶσουν, ἡ Μοῖρα, ἐλθοῦσα καὶ εἰς τὴν ἰδικήν μου κοιτίδα—διότι ποτὸς δὲν νομίζει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐνλεκτοῦ—ἐπιθύρει μυστηριώδεις τινὰς λέξεις, τῶν ὁποίων τὴν σημασίαν ἐφέτος μόνον ἐπέπρωτο νὰ ἐννοήσῃ. Ὁ ψυθούρις πρῶτον: «θὰ γείνης ἐκατομμυριοῦχος», κατόπιν δὲ προσέθεσεν ἄλλην τινὰ λέξιν, τὴν λέξιν «προσωρινός».

Καὶ ἔγενεν.

Καλὴν τινὰ πρωΐαν πέρυσι, κατὰ Σεπτέμβριον, ἐδέχθη τηλεφωνικὴν πρόσκλησιν τοῦ μεγάλου μου φίλου, τοῦ σεβαστοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ οὐλοῦ.

* Διάλεξις Ἰ. Μ. Δαμβέργη γενομένη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ἐσφῶν τοῦ Β. Θεάτρου τῇ 5 Δεκεμβρίου 1913.

ἤρχισαν νὰ συρρέουν πολλὰ χρήματα διὰ τὰς ἐθνικὰς ἐκδόσεις, καὶ διωρίσθη παρ' αὐτοῦ χρηματοκιβώτιον.

Ἀλλ' ἐπειδὴ, δυστυχῶς, δὲν εἶμαι πλασμένος οὔτε χαλῦδα, οὔτε ἀπὸ χυτοσίδηρον, δὲν ὑπῆρξα χρηματοκιβώτιον ψυχρόν, ἀναίσθητον, ἀπαθὲς καί, πρὸ παντός, ἀφύπνιστον.

Ἀπ' ἐναντίας ἡσθάνθη τοιαύτας ἐντυπώσεις, τόσας κινήσεις, τόσας δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ τόσας ἀγαλλιᾶσεις, ὥστε ν' ἀποφασίσω νὰ τὰς ἀφηγηθῶ δημοσίᾳ καὶ ἐνώπιον ἀσπληγίου, τὸ ὅποσον μόνον ὡς ἐκατομμυριοῦχος λόγων πῶς νὰ μὲ ἐννῶριζεν.

Δὲν παρήλθον πολλαὶ ἡμέραι ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ μου ἐν τῇ προφητείᾳ τῆς καλῆς Μοῖρας ἐξεπληρώθη. Ἡ χρηματοφόρος ἐπιστολή διεδέχθη τὴν ἄλλην ἐγὼ δὲ, ὡς ἔλεγε, ἔμην ἀπλῶς χρηματοκιβώτιον, τὰς ἡνιογὰς ἀπληστίας τῆς ὁποίας δὲν ἐθεώρουν τὸν ἑαυτὸν μου ἰκανόν.

Ἡμέραν τινὰ ἤμην πολὺ στενοχωρημένος. Δὲν μοὶ εἶχε ἔλθει παρὰ 7 χιλιάδες. Παρ' ὀλίγον νὰ εἴπω, ὡς ὁ Ρ. μαῖος ἐκεῖνος: «ἀπώλεσα τὴν ἡμέραν μου». Ἀλλὰ καὶ χαρὰ τὴν ἐπαύριον, ὅτε δύο ἐκατομυριάδες χιλιάδων δραχμῶν, οὐ μόνον συνεπλήρωσεν τὸ πρῶτόν μου ἐκατομμύριον ἀλλὰ καὶ γενναϊότατα μὲ εἰσήγον εἰς τὸ δεύτερον.

Θὰ παρεξενεύσεθε ἴσως μὲ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον ὁμιλῶ διὰ χρήματα ἐντελῶς ξένα, διερχόμενα ἀπλῶς τῶν χειρῶν μου, κατὰ τὸ πλεῖστον δὲ ὑπὸ τὴν πεζοτάτη μορφήν μιᾶς συναλλαγματικῆς διὰ νὰ κατατεθοῦν εἰς τὴν Τράπεζαν. Ἀλλὰ τὰ ἡσθάνθη, τὰ ἡγάπησα τὰ χρήματα ἐκεῖνα, ὅπως αἰσθάνεται τις καὶ ἀγαπᾷ καὶ ἄλλα ἐξ ἀπράγμω εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, μίαν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ τὸ Ζάππειον, μίαν ροδολοστον αὐγὴν, ἕνα ξέον ἀνδρῶτα λιστον κήπον.

Ναί, τὰ ἡγάπησα μὲ ὅλον τὸ πάθος, τὸ ὅποιον ἐμπεριέχει μία πρώτη ἢ τὸ πιθανώτερον μία τελευταία ἀγάπη.

Ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ τελευταίου τραπεζιτικοῦ ἡ ταμίας τοῦ ὑπαλλήλου διέρχονται βεβαίως ποσὰ ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα. Ἐκεῖνα εἶναι ξένα, ἀψυχα, ἀδιάφορα, προκαλοῦν τὸν δηλητηριάζοντα φθόνον, τὸ καρδιοβόρον μίσος. Τὰ ἰδικά μου τὰ ἡγάπων, διότι εἶχον ψυχὴν, διότι μοὶ ὤφειλον, μὲ ἀπειρον μάλιστα καλωσύνην καὶ εὐγνωσύνην. Διὰ τὸ σιδηρωμένον ἐκεῖνο τεμάχιον τοῦ χάρτου ἀντεπροσώπων μίαν συχνότατα δὲ πολλὰς καρδίας, μεγαλοφρονούσας ἐν θουσιωδῶς τὰ ἱερώτερα τῶν αἰσθημάτων, ἡ χαμηλοφρονὴς φιθυρίζουσας, διὰ νὰ μὴ τὰς ἀκούσῃ κανεὶς ἄλλος, κανεὶς ἑχθρός, τὸν πόθον καὶ τὸν πόνον τοῦ ἀλυτρώτου.

Διὰ νὰ παρασκευασθῶ καλλίτερον, ἐπεχείρησα νὰ καταστρώσω μερικὰς σημειώσεις ἐκ τῶν δικαιολογητικῶν ταμείου μου. Ὡςτὶν ἀδύνατον. 1700 ἐπιστολαὶ ἐτέθησαν πρὸ ἐμοῦ, ἀποτελοῦσαι ἔγκον ἰσοῦσιν πρὸς τὸ ἀνάστηναι μου. Οἱ ἱστοριοδίφαι θὰ τὰς μελετήσουν μίαν ἡμέραν. Καὶ οἱ γλωσσολόγοι ἐπίσης. Φαντασθῆτε ὅτι ὅλα—ἐκτός μὲν—εἶνε γραμμέναι εἰς ἀψογὸν καθαρεύουσιν. Ἐγὼ, οὔτε νὰ τὰς φυλλομετρήσω εὐκαιρῶν, θὰ ἀρκεσθῶ εἰς ὀλίγας, τὰς ὁποίας τυχαίως θὰ ἀποσπάσω ἐκ τοῦ ὅγκου ἐκεῖνου. Δὲν μὲ πλανᾷ ἡ φαντασία, βλέποντα ὡς ἐν πανοράμῳ τὰς εἰρήνας τῶν γραφάντων ὅλας αὐτὰς τὰς ἐπιστολάς. Κάθε μὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ θέμα δι' οἰονδήποτε κλάδον τῆς τέχνης, διὰ μουσικόν, γλύπτην, ζωγράφον, ποιητήν.

Εἰς πάσης γραμμῆς ἀναδύει τὸ αἶσθημα. Εἰς τὰς πρῶτας—εἶνε ἀκόμη ἀρχὴ Ὀκτωβρίου τοῦ 1912—τὸ αἶσθημα εἶνε συμμιγὲς ἐκ φθόνου, ἐλπίδων καὶ πόθων.

Πολλοὶ λέγουσι: «ἐάν ὁ Θεὸς θελήσῃ...»

Κατόπιν τὸ αἶσθημα ἐνδυναμοῦται εἰς πίστιν ἀτρώμεται. Αἱ πρῶται νίκαι λειαίνονται τὰς συνοφρυώσεις τῶν μετωπῶν καὶ δίδουν τὰ νύφη τῶν δισταγμῶν. Ἡ χεὶρ τοῦ γράφοντος

ΠΥΡΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

ΚΔ'.

Ἀσφάλεια καὶ εὐστάθεια

Τὸ μεγαλεῖον τοῦ Πύρρου ἐστηρίζετο εἰς τὰ ὑψηλά περὶ τοῦ κράτους αὐτοῦ βουλευμάτα καὶ εἰς τὴν στρατηγικὴν διάταξιν τῶν μαχῶν, ἅτινα καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἀνθρώπων εἶχεν. Ἀλλ' ὑπερεῖχεν ἐκεῖνος ὁ μέγιστος κατὰ τὸ ἐπίμονον ἐν ταῖς πράξεσι καὶ τὴν ἀσφαλῆ συντέλειαν αὐτῶν. Ἐκεῖνος ἀφ' οὗ κατέβηκεν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ χερσονήσῳ τοὺς Ἰλλυριοὺς, τοὺς Γέτας, τὰς ἀντιμακεδονίζουσας ἐν τῇ Ἑλλάδι πόλεις, ἐστράτευσεν εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ἐκεῖ δὲ, ἀφ' οὗ κατέκτησεν ἀσφαλῶς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὴν Συρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον, οὐδὲν πλέον φοβούμενος ἐκ τῶν νώτων ὄρμησε πέραν τοῦ Εὐφράτου νὰ κυπήσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν τοὺς βαρβάρους. Τοῦτο μαρτυρεῖ πόσον συνετὸς ἦτο εἰς τὴν προέλασιν ὁ ἀπαράμιλλος εἰς ὁρμὴν κατακτητὴς. Δευτέρως ἀρετὴ ἐκεῖνου ἦτο ὅτι δὲν παρετρέπετο τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ, τῆς κατακτήσεως τοῦ κόσμου, ὑπὸ τῶν ἀντικοπόντων δεινῶν, ἀλλ' ἐκπορῶν τὴν Τύρον, τὴν Γάζαν, τὴν Κύρου πόλιν, τὴν Ἀορὴν, Πέτραν, πόλεις ἐπὶ ἀβάτων ἀποκρήμων βράχων ἐχούσας τείχη μάλ, λον ἀπόρητα τοῦ Διλυθαίου τῆς Μεσσηνίας, τῆς Ῥώμης—στάσεις παντοίας βαρβάρων λαῶν καὶ ἡγεμόνων καταβάλλων, ὑπεχώρησε μόνον, ὅτε ὁ γηραιὸς στρατηγὸς Κόινος ὁ Πολεμοκράτους παρεκάλεσε νὰ παύσῃ πλέον πέραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τοσοῦτο μακρὰν τῆς Ἑλληνικῆς Μεσογείου ἄγων τοὺς Ἕλληνας στρατιώτας ὑπεχώρησε δηλαδὴ εἰς τὴν σύνοσιν διδάσκουσας αὐτὸν ὅτι πολὺ ἐπικίνδυνος ἦτο ἡ τότεν μέσσα εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀσίας ἀπέκτασις, τοῦ ἀνισχύρου εἰς πλῆθος Ἑλληνικοῦ κράτους.

Ὁ Πύρρος ἐστερημένος ἦτο τούτων τῶν εἰς ἡγεμόνα μάλιστα ἀρμοζουσῶν ἀρετῶν τῆς ἀσφαλεῖς προέλασεως καὶ τῆς ἀμέμπτου ἐπιμονῆς εἰς ὅτι ἐπεχείρει. Διότι ἀφῆκον τεταραγμένα τὰ ἐν Ἑλλάδι πράγματα ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν, ἐκεῖ δὲ μετὰ τὴν προέλασιν μέχρι Ῥώμης δὲν ἐφρόντετο διὰ φρουρῶν νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν συμμαχίαν τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐνωθέντας μέχρι τῆς Φερεντίνης Ἰταλούς καὶ μετὰ τὴν ἐν Ἀσπλῷ μάχῃ ἀπῆλθεν εἰς Σικελίαν μακρὰν ἀφῆκον δύναμιν ἐν Τάραντι, ὥστε οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ τὸν ὑπατοῦ Φαβρίκιον κατετρόπωσαν μὲν τοὺς Λευκανοὺς, τοὺς Βρεττίους καὶ Ταραντίνους, εἰς τὴν Λευκανίαν δὲ προελθόντες κατέλαβον τὴν Ἡράκλειαν, ἐμβαλόντες τρόπον τινὰ σφίνα χωρίζουσαν τοὺς πρὸς νότον συμμαχοῦς τοῦ Πύρρου τοὺς Βρεττίους ἀπὸ τῶν βορείωτερον Λευκανῶν καὶ Σανιτῶν. Διὰ τὴν μὴ κραταιὰν δὲ καὶ ἐμμένον βοήθειαν παρεπονέοντο οἱ συμμαχοὶ καὶ δικαίως ἴσως οἱ ἀνδρεῖοι Σανίται ἔλεγον: «διὰ τῶν ἡμετέρων στρατιωτῶν μᾶλλον τὰς ἑαυτοῦ νύξτε δυνάμεις ἢ διὰ τῶν ἑαυτοῦ δυνάμεων ὑπερήσπισεν ἡμᾶς». Εἰς τοῦτο δὲ τὸ μὴ ἀσφαλὲς τῆς γνώμης πρὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ὠφέλιμο καὶ τὸ μὴ εὐσταθὲς κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας, οὐ ἕνεκα οὐδὲν ἡγάγεν εἰς περὶ ἔργον πολεμικὸν καθ' ἑαυτὸν τὸν βίον.

Οὕτω λοιπὸν ἐν τῇ πολιορκίᾳ τοῦ Διλυθαίου ἀτυχήσας, ἀποτυχὼν δὲ καὶ εἰς τὴν συμφορὴν στόλου κατὰ τῆς Ἀφρικῆς ἕνεκα τοῦ βικιοτέρου πρὸς τοὺς Σικελιώτας τρόπου αὐτοῦ ἐχθροῦ, πρὸς ἑαυτὸν οὐ μόνον τοὺς Καρχηδονίους ἔχων, οἵτινες νέας ἀπαύστως ἔφερον ἐξ Ἀφρικῆς στρατιάς καὶ ἰσχυρότατον κατὰ τὴν νῆσον κατέστησαν στόλον, οὐ μόνον τοὺς Μακεδόνους τῆς Μεσσηνίας, οἵτινες ἀνέκτισαν ὅσα εἶχεν ἀφαίρεση ὁ Πύρρος ἀπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πάντας

τοὺς, σταθερά, χαράσσει αἶνους πρὸς τὸν Παντοδύναμον καὶ δοξολογεῖ ἐκείνους, οὓς ἡ Πρόνοια ἐξέλεξεν ὡς ὅργανα τῆς θείας ἐκδικήσεως. Εἰς μίαν ἐκ τῶν πρώτων ληφθεισῶν ἐπιστολῶν ὁ πέμπων τὸν ἑρᾶνόν του ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ πολέμου προσθέτει κάτωθι τῆς ὑπογραφῆς μπου καὶ ἐν παρενθέσει: «κατάγομαι ἐκ Καστορίας»... ὡς νὰ ἔθετε δεῖλὰ δεῖλὰ τὴν ὑποψηφιότητα τῆς ἐλευθερίας διὰ τὴν γενέτειράν του.

Ἀλλ' αἰς μίαν ἄλλην ἀναγινώσκω:

«Διὰ τὸ γῆρας μου εἶχον εἰς τὴν Τράπεζαν τὸ ποσὸν αὐτό. Τώρα ὅπου ἡ πατρίς μου ἡλευθερώθη ἀς χρησιμεύσῃ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐλευθερωτῶν. Το γῆρας μου ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ εἶνε εὐτυχές».

Ἐξ ἐτέρας ἀποσπᾷ τὴν ἀρχήν: «Μετὰ πάγκοινον δέησιν ὑπὲρ τῆς νίκης ἀποστέλλομεν...» Καὶ ἐξ ἄλλης τὸ τέλος: «Εἴθε ὁ Ὑψίστος νὰ ἐυλογῇ πάντοτε τὰ Ἑλληνικὰ ὄπλα».

Ποῖον καὶ πόσον αἰσθημάτων περιλήψεις εἶνε αἱ συνοδύσασαι τοὺς ἑράνους ἐπιστολαὶ δὲν θὰ ἐξήρει ὁ χρόνος νὰ ἀναφέρω. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξηγήσω τὸ αἶσθημα τῆς ἀνεξήγητου μου φιλαργυρίας πρέπει νὰ προσθέσω ἀποσπάσματα τινὰ ἀκόμη, διατρυνόντα τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ὑψηλοφροσύνην τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς, καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη ἐπεκοινῶναι οὕτω μετὰ τῆς πατρίδος. Τρέμει ἐκ συγκινήσεως ἡ χεὶρ, ἡ θέουσα εὐλαδῶς τὸν ὀβολόν της εἰς τὸν δίσκον αὐτῆς. Καὶ ἡ συγκίνησις ἐκείνη καθαρῶς εἰς τὸ χρῆμα καὶ καθιστᾷ τόσον εὐγενεῖς τὸ μέταλλον, ὥστε νὰ τὸ θέτῃ ἐνίοτε εἰς ἱσὴν μοῖραν πρὸς αὐτὸ τὸ αἶμα.

Ἀκούσατε:

«Εἰς ἐνδειξιν τῆς ἀλληλεγγύης, ἥτις συνδέει πᾶσαν ὑπὸ Ἑλλήνων κατοικουμένην γωνίαν τῆς γῆς, ἐπικαλούμεθα τὴν τιμὴν νὰ μετᾶσχωμεν τῶν ἐράνων τοῦ αἵματος καὶ τοῦ χρήματος ἀποστέλλοντες ἐθελοντὰς καὶ τὸ ποσόν...»

Ἀλλήν:

«Θὰ σὰς στέλλω κατὰ μῆνα ὅ,τι κερδίζω, κρατῶν πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας μου τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα».

Εἰς σύλλογος—ὄχι εἰς, πολλοὶ—γράφουν:

«Πρὸς περίθαλψιν ἀσθενούντων μελῶν τοῦ ἀποταμιεύσεως τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀπεφάσισε νὰ τὸ διαθέσῃ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν».

Τρεῖς γερονᾶται λέγουσι: «Ὁ πλοίαρχός μας εἶνε φανατικὸς λεβαντίνος καὶ σὰς παρακαλοῦμεν μυστικότητος».

Μία κοινότης γράφει:

Ἡ κοινότης, ἀποστέλλουσα τὸ ἄνω ποσόν, διαβεβαιούμεναι: «1ον) Ὅτι ἀναλαμβάνει τὴν συντήρησιν τῶν ἐνταῦθα οἰκογενειῶν ἐφ' ἑδρῶν.

«2ον) Ἀναλαμβάνει τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων αὐτῶν διὰ τῆς προσωπικῆς τῶν μενόντων ἐργασίας».

Μία ἄλλη ἐπίσης γράφει:

«Τὸ ποσὸν τοῦτο εἶχομεν συνάξει πρὸς ἀνέγερσιν ναοῦ. Καὶ εἰς πλούσιος τῆς ἀλυτρώτου λέγει:

«Πρὸ τοῦ ἀδεσλείου ἄλλοτε μέλλοντος τῆς Πατρίδος, εἶχον ἄλλως διατάξει τὰ τῆς περιουσίας μου... ἤδη ὅμως, ὅτε εὐρίσκεται εἰς ἀνάγκην, σπεύδω νὰ ἀποστείλω...»

Ἀκαρδὸς βεβαίως θὰ ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις δὲν θὰ ἐδικαίωσε τὴν ἀγάπην μου πρὸς χρῆμα καταγωγῆς τόσον εὐγενεῖς, τόσον ὠραίαις.

Παρόμοιος πρὸς τοὺς μυθιστορικοὺς ἐκείνους φιλαργύρους, οἵτινες κατερχόμενοι εἰς μυστικὰ ὑπόγεια, πίνουν τὴν μεθυσιτικὴν θάλασσαν τοῦ χρυτοῦ τῶν, ἐθώπευον καὶ ἐγὼ φιλοσφύργω τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο χρῆμα, τὸ ἐπρόσεχον ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ καὶ μετὰ βιαίων νευρικῶν κινήσεων ἔφερον συχνὰ τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν, ἔξωθεν τῆς ὁποίας εὐρίσκειτο τὸ περιεχόμενον σπουδαϊότατα ἐνίοτε ποσὰ χαρτοφυλάκιόν μου.

(ἔπεται)

